BIRJAND UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES
Journal of Translational Medical Research
https://journal.bums.ac.ir

Original Article

Investigating factors affecting motivation and tendency to conduct research studies in medical education from the point of view of professors and students of Birjand University of Medical Sciences

Masoud Yousefi [1], Hossein Karimi Moonaghi [2]*, Yahya Mohammadi [3]*

[1] Department of Medical Microbiology, Faculty of Medicine, Infectious Diseases Research Center, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran
[2] Medical Sciences Education Research Center, Nursing and Midwifery Care Research Center, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran
[3] Department of Medical Education, Medical Education Studies and Development Center, Cardiovascular Diseases Research Center, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran

***Corresponding author:** Hossein Karimi Moonaghi & Yahya Mohammadi

Hossein Karimi Moonaghi
Tel: +985138002431 E-mail: karimih@mums.ac.ir

Yahya Mohammadi
Tel: +985632395641 E-mail: y_mohammady_29@yahoo.com

ABSTRACT

Background and Aims: Medical education research is considered a significant area within medical universities. This study aimed to investigate the factors associated with the motivation and inclination to conduct research in medical education from the perspectives of faculty members and students at Birjand University of Medical Sciences.

Materials and Methods: This descriptive-analytical, cross-sectional study utilized a sample—determined via the Krejcie and Morgan table—consisting of 176 faculty members and 408 students selected through convenience sampling. Data were collected using an online, researcher-made questionnaire comprising, with 44 items for students and 46 items for faculty members. Data were analyzed performed using SPSS (version 25) and one-sample t-tests, independent t-test, and analysis of variance tests at a significance level of 0.05.

Results: The results indicated that, from the perspectives of both faculty members and students, factors such as research capability, professional competence, organizational structure, and the university's managerial and motivational policies were significantly associated with the motivation and inclination to conduct education research. The university's motivational policies were identified as the most significant factor influencing the conduct of such research among both faculty and students. The mean scores for factors associated with motivation and inclination toward research in education were significantly higher among students than among faculty members ($P<0.05$).

Conclusion: Given the greater perceived importance of incentive policies, research capacity, and management policies, attention to incentives and organizational support, facilitation of research processes, and empowerment of researchers should be considered when planning the development of research in medical education.

Keywords: Inclination, Motivation, Professors, Research in medical education, Students

Citation: Masoud Yousefi M, Karimi Moonaghi H, Mohammadi Y. [Investigating factors affecting motivation and tendency to conduct research studies in medical education from the point of view of professors and students of Birjand University of Medical Sciences]. Journal of Translational Medical Research (J Transl Med Res). 2027; 33(4): ?????. [Persian]

DOI http://doi.org/10.61186/JBUMS.33.????????

Received: August 07, 2026 **Revised:** October 03, 2026 **Accepted:** October 19, 2026

Copyright © 2026, Journal of Translational Medical Research. This open-access article is available under the Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 (CC BY-NC 4.0) International License (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/), which allows for the copying and redistribution of the material only for noncommercial purposes, provided that the original work is properly cited.

مقاله اصیل پژوهشی

بررسی عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مسعود یوسفی[۱]، حسین کریمی مونقی*[۲]، یحیی محمدی[۳]*

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش در آموزش از حوزه‌های مهم آموزش پزشکی در دانشگاه‌های علوم پزشکی محسوب می‌شود. هدف از مطالعه حاضر بررسی عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بود.

روش تحقیق: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی و مقطعی، نمونه بر اساس جدول کرجسی و مورگان شامل ۱۷۶ نفر اعضای هیئت علمی و ۴۰۸ نفر از دانشجویان به روش نمونه‌گیری در دسترس بود. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه محقق‌ساخته و به صورت آنلاین استفاده شد که ۴۴ سؤال در بخش دانشجویان و ۴۶ سوال در بخش اساتید بود. برای تحلیل داده‌ها از SPSS نسخه ۲۵ و آزمون‌های (t تک نمونه‌ای، t مستقل و تحلیل واریانس) در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از دیدگاه اعضای هیئت علمی و دانشجویان همه عوامل توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای، ساختار سازمانی، سیاست‌های مدیریتی و انگیزشی دانشگاه به‌طور معناداری بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش مرتبط هستند. عامل سیاست‌های انگیزشی دانشگاه به عنوان مهم‌ترین عامل مرتبط در بین اساتید و دانشجویان گزارش گردید. میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه دانشجویان به‌طور معناداری بیشتر از اساتید بود (P<۰/۰۵).

نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت بیشتر ادراک‌شده سیاست‌های انگیزشی، توانمندی پژوهشی و سیاست‌های مدیریتی، توجه به حمایت‌های انگیزشی و سازمانی، تسهیل فرایندهای پژوهشی و توانمندسازی پژوهشگران می‌تواند در برنامه‌ریزی برای توسعه پژوهش در آموزش پزشکی مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: گرایش، انگیزه، استادان، پژوهش در آموزش پزشکی، دانشجویان

مجله "تحقیقات پزشکی ترجمانی". ۱۴۰۵؛ ۳۳ (۴): در حال انتشار.

دریافت: ۱۴۰۵/۰۵/۱۶ ویرایش: ۱۴۰۵/۰۷/۱۱ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۷/۲۷

[۱] گروه میکروب شناسی پزشکی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

[۲] گروه آموزش پزشکی، مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی و مرکز تحقیقات مراقبت پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

[۳] گروه آموزش پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، مرکز تحقیقات بیماری‌های قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

***نویسنده مسئول: حسین کریمی مونقی و یحیی محمدی**

حسین کریمی مونقی: آدرس: استان خراسان رضوی- مشهد- دانشگاه علوم پزشکی مشهد- گروه آموزش پزشکی
تلفن: ۰۵۱۳۸۰۰۲۴۳۱ پست الکترونیکی: karimih@mums.ac.ir

یحیی محمدی: آدرس: استان خراسان جنوبی- بیرجند- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- معاونت آموزشی
تلفن: ۰۵۶۳۲۳۹۵۶۴۱ پست الکترونیکی: y_mohammady_29@yahoo.com

مقدمه

رسالت اصلی دانشگاه‌ها، تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه است و آموزش علوم پزشکی بخشی از نظام آموزش عالی است که با حیات انسان‌ها مرتبط است و توجه به جنبه‌های کیفی آموزش دانشجویان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱). هدف اصلی آموزش علوم پزشکی در دانشگاه‌ها، آموزش و پرورش دانشجویان در حوزه یادگیری، رشد و نمو فردی و اجتماعی در راستای افزایش صلاحیت‌های حرفه‌ای و پژوهشی دانشجویان و کمک به ارتقاء بهداشت و سلامت مردم در جامعه است (۲، ۳). محققان این عرصه، آموزش مؤثر و کارآمد را مهم‌ترین عامل در پیشرفت آموزشی و یادگیری دانشجو می‌دانند و توسعه آموزش و ایجاد تحول در آن نیازمند شناخت فرآیند آموزش و آگاهی از شیوه‌های نوین تدریس و تکیه بر پژوهش در آموزش است. این موضوع در آموزش علوم پزشکی اهمیت بیشتری دارد، زیرا مأموریت اصلی آموزش علوم پزشکی، تربیت کادر درمانی توانمند و شایسته است که دانش، نگرش و مهارت‌های لازم را برای حفظ و ارتقای سلامت آحاد جامعه داشته باشند (۴-۶).

اهمیت پژوهش و تولید علم در دانشگاه‌های علوم پزشکی به حدی است که در اعتباربخشی و کارنامه علمی هر دانشگاه میزان ارائه مقالات، تعداد نیروی محقق و حجم سرمایه‌گذاری در بخش تحقیقات به عنوان شاخص‌های اعتباربخشی در نظر گرفته می‌شوند (۷، ۸). یکی از شاخص‌های توسعه نظام آموزشی، حضور فعال و پررنگ پژوهش در نظام آموزشی است. میزان انگیزه و توانمندی اساتید و دانشجویان به استفاده از روش و ابزارهای پژوهش در آموزش، می‌تواند موجب دانش افزایی، نوآوری و پویایی نظام آموزشی و نیز موجب تربیت دانشجویانی محقق در برخورد با مسائل علمی شود (۹، ۱۰). توجه به عوامل مرتبط با پژوهش در آموزش در دانشگاه‌های علوم پزشکی و شناسایی راه‌های توسعه آن به‌طور قابل‌توجهی در نظام آموزش علوم پزشکی ضروری به نظر می‌رسد و منظور از پژوهش در آموزش پزشکی شامل هر گونه تحقیق در حوزه آموزش علوم پزشکی مرتبط با چگونگی یادگیری دانشجو و تدریس استاد در مقاطع مختلف تحصیلی و آموزش مداوم پزشکی می‌باشد (۱۱-۱۳).

درمیانی طباطبایی و همکاران در مطالعه خود نشان داد که موانع انجام پژوهش در آموزش از دیدگاه دانشجویان و اعضای هیئت علمی به ترتیب شامل عدم توانایی دانشجو در اجرای طرح تحقیقاتی، اهمیت قائل نشدن سیستم به آموزش، عدم دسترسی به تسهیلات و امکانات، عدم همکاری مراکز و عدم دسترسی به مشاوران پژوهشی و آماری بود (۱۴). محمدی و همکاران (۱۵) و قوامی و همکاران (۹) در مطالعات خود نشان دادند که بیشترین عوامل مرتبط با انگیزه دانشجویان و اساتید در نگارش مطالعات پژوهش در آموزش، عامل ساختاری و مدیریتی دانشگاه و صلاحیت‌های شخصی و حرفه‌ای اساتید و دانشجویان در آموزش پزشکی بود.

با توجه به اهمیت پژوهش در آموزش پزشکی که در ارتقاء کیفیت و کمیت آموزش دانشگاه‌های علوم پزشکی و بهبود خدمات سلامت در جامعه مؤثر است، می‌توان گفت به دلیل چالش‌هایی از قبیل بودجه ناکافی برای پژوهش در آموزش پزشکی و همچنین کمبود محققین ماهر و با تجربه در آموزش پزشکی رشد و توسعه پیدا نکرده است و ارتقای آموزش و یادگیری دانشجویان، وابسته به توجه اساتید و دانشجویان به فرهنگ پژوهش در آموزش است (۱۵).

بنابراین توجه اساتید به پژوهش‌های مرتبط با آموزش دانشجویان را می‌توان به عنوان مهم‌ترین وظیفه اصلی آن‌ها در کنار سایر وظایف مرتبط دانست و عوامل متعددی در انگیزه و گرایش اساتید و دانشجویان برای پرداختن به امر پژوهش در آموزش نقش دارد (۱۶) و توجه به این حوزه می‌تواند رهنمودی برای سیاست‌گذاری‌های این حوزه توسط مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)[1] دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به منظور افزایش مطالعات پژوهش در آموزش برای توسعه و ارزیابی مؤثر آموزش ارائه‌شده به فراگیران باشد. بر اساس ضرورت‌های بیان‌شده، این مطالعه با هدف تعیین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند به انجام رسید.

[1] Education Development Center (EDC)

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر ماهیت، کمی؛ از نظر هدف، کاربردی؛ و از نظر روش، یک مطالعه توصیفی- تحلیلی و مقطعی بود. جامعه آماری شامل اعضای هیئت علمی (تعداد کل اعضای هیئت علمی ۳۲۰ نفر) و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال تحصیلی ۱۴۰۲- ۱۴۰۱ (تعداد کل دانشجویان ۲۹۸۸ نفر) بود. تعداد نمونه مورد بررسی بر اساس جدول کرجسی و مورگان (۱۷) شامل ۱۷۶ نفر اعضای هیئت علمی و ۴۰۸ نفر از دانشجویان برآورد و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. رضایت آگاهانه و علاقه به همکاری در تکمیل پرسشنامه‌ها توسط اعضای هیئت علمی و دانشجویان از معیارهای ورود به مطالعه بود و پرسشنامه‌ها به صورت حضوری و مجازی در بین مشارکت‌کنندگان توزیع و تکمیل گردید. جمع‌آوری پرسشنامه‌ها تا زمان رسیدن به تعداد نمونه پیش‌بینی شده ادامه یافت و پرسشنامه‌های ناقص از فرایند مطالعه حذف و نمونه‌های جدید جایگزین شدند.

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد که بخش اول پرسشنامه شامل اطلاعات دموگرافیک اساتید(جنسیت، دانشکده، رتبه علمی، سابقه کاری و گروه آموزشی) دانشجویان شامل (جنسیت، مقطع و سنوات تحصیلی) و بخش دوم پرسشنامه سؤالات مرتبط با انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش بود.

ابتدا برای طراحی پرسشنامه محقق‌ساخته عوامل مرتبط با انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش، پیشینه نظری و تجربی مرتبط با پژوهش در آموزش مورد بررسی قرار گرفت و سؤالات اولیه پرسشنامه توسط نویسندگان تدوین شد و سپس در یک پنل تخصصی بین نویسندگان و صاحبنظران، سؤالات پرسشنامه اصلاح و در حیطه‌های پنجگانه (توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای، ساختار سازمانی دانشگاه، سیاست‌های مدیریتی و سیاست‌های انگیزشی) قرار گرفت. نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای (کاملاً موافق نمره ۵، موافق نمره ۴، تا حدی موافق نمره ۳، مخالف نمره ۲ و کاملاً مخالف نمره ۱) بود. حداقل نمره کل در پرسشنامه مربوط به دانشجویان و اعضای هیئت علمی به ترتیب ۴۴ و ۴۶ و حداکثر نمره به ترتیب ۲۲۰ و ۲۳۰ بود و نمره ۳ به عنوان میانگین نمره هر حیطه در نظر گرفته شد. همچنین برای قابل مقایسه بودن نمرات حیطه‌ها با توجه به تفاوت تعداد سؤالات پرسشنامه بین اساتید و دانشجویان، میانگین نمرات داده‌شده به سؤالات هر حیطه به عنوان نمره آن حیطه محاسبه گردید. تعیین روایی و پایایی پرسشنامه‌های محقق‌ساخته در دو مرحله انجام شد:

مرحله اول تعیین روایی

برای تعیین روایی پرسشنامه‌های محقق ساخته از روایی صوری به دو روش کیفی و کمی استفاده شد. ابتدا به صورت مصاحبه، سوالات پرسشنامه از نظر سطح دشواری و میزان تناسب و ابهام از دیدگاه ۱۰ نفر استاد و دانشجو به صورت کیفی مورد بررسی قرار گرفت و پس از اعمال اصلاحات مورد نظر از دیدگاه اساتید و دانشجویان پرسشنامه برای تعیین روایی صوری کمی آماده گردید. به منظور انجام روایی صوری کمی، میزان اهمیت سؤالات پرسشنامه توسط همان اساتید و دانشجویان بخش کیفی به صورت مقیاس لیکرت پنج قسمتی (اصلا مهم نیست۱، اندکی مهم است ۲، تا اندازه ای مهم است۳، نسبتا مهم است ۴، خیلی مهم است ۵) سنجیده شد. در نهایت اعتبار محتوایی پرسشنامه‌ها سنجیده شد و فرم طراحی شده به ۱۰ نفر از اساتید آموزش پزشکی و اساتید خبره در پژوهش ارسال شد که اساتید ضرورت وجود، ارتباط، وضوح و سادگی سؤالات را مورد ارزیابی قرار دادند. پس از گردآوری دیدگاه اساتید با استفاده از شاخص CVR[1] ضرورت وجود سؤالات بررسی شد و با توجه به مقدارآن براساس جدول لاوشه تعدادی سؤال در هر پرسشنامه حذف و اصلاح شد باتوجه به تعداد اساتید حداقل مقدار قابل قبول CVR برای پرسشنامه ها ۰/۶۲ تعیین شد (۱۸).

همچنین با استفاده از شاخص روایی محتوا (CVI)[2] از روش والتز و باسل استفاده شد بدین صورت که متخصصین، (مربوط بودن، واضح بودن و ساده بودن) هر گویه را براساس طیف لیکرتی ۴ قسمتی مشخص کردند و براساس محاسبات انجام شده اگر شاخص گویه‌ای کمتر از ۰/۷۹ بود آن گویه حذف شد. پس از اخذ نظرات

[1] Content Validity Ratio
[2] Content Validity Index

اساتید، پرسشنامه مزبور مجدد اصلاح گردید (۱۹) و به طور کلی ۴۴ سؤال مرتبط با دانشجویان و ۴۶ سؤال مرتبط با اعضای هیئت علمی مورد تأیید قرارگرفت.

مرحله دوم تعیین پایایی

در پژوهش حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه محقق‌ساخته از دو روش همسانی درونی استفاده شد. ابتدا پرسشنامه توسط۲۰ نفر دانشجو و ۲۰ نفر استاد به صورت مقیاس پنج درجه‌ای (خیلی کم۱، کم۲، متوسط۳، زیاد۴ و خیلی زیاد۵) تکمیل و همسانی درونی پرسشنامه به روش ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و میزان پایایی کلی پرسشنامه مرتبط با دانشجویان و اساتید در هر حیطه در جدول ۱ گزارش شد.

جدول ۱- تعداد سؤالات و ضریب پایایی مربوط به حیطه‌های مورد بررسی عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش

حیطه‌های مورد بررسی	تعداد سؤالات دانشجویان	ضریب پایایی	تعداد سؤالات اساتید	ضریب پایایی
توانمندی پژوهشی	۷	۰/۸۴	۸	۰/۸۲
صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	۵	۰/۶۹	۵	۰/۷۱
ساختار سازمانی دانشگاه	۷	۰/۷۹	۷	۰/۸۴
سیاست‌های مدیریتی	۱۲	۰/۸۲	۱۳	۰/۷۲
سیاست‌های انگیزشی	۱۳	۰/۸۶	۱۳	۰/۸۷
جمع کل	۴۴	۰/۹۵	۴۶	۰/۹۲

در این تحقیق به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS (نسخه ۲۵) و برای توصیف داده‌ها از فراوانی مطلق و درصدی و از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی تک‌نمونه‌ای، آزمون تی مستقل، تحلیل واریانس استفاده گردید. سطح معنی‌داری در تمامی تحلیل‌ها ۰/۰۵ درنظرگرفته شد.

یافته‌ها

نتایج جمعیت شناختی اساتید شرکت‌کننده نشان داد که میانگین سابقه کاری اساتید مورد مطالعه ۹/۷۳±۷/۲۸ سال، جنسیت ۸۹ نفر (۵۰/۶٪) از اساتید مورد مطالعه زن و ۸۷ نفر (۴۹/۴٪) مرد و بیش‌ترین اساتید مورد مطالعه از دانشکده پزشکی ۸۰ نفر (۴۵/۵٪) و کمترین اساتید مورد مطالعه از سایر موارد (اعضای هیئت علمی پژوهشی) ۵ نفر (۲/۸٪) بودند. همچنین درجه علمی ۴ نفر (۲/۳٪) از اساتید مورد مطالعه غیر هیئت علمی، ۲۲ نفر (۱۲/۵٪) مربی، ۹۶ نفر (۵۴/۵٪) استادیار و ۳۸ نفر (۲۱/۶٪) دانشیار و ۱۶ نفر (۹/۱٪) استاد بودند. نتایج جمعیت‌شناختی دانشجویان شرکت کننده در پژوهش نشان داد جنسیت ۲۵۳ نفر (۶۲٪) از دانشجویان مورد مطالعه زن و ۱۵۵ نفر (۳۸٪) مرد، بیش‌ترین دانشجویان مورد مطالعه از دانشکده پزشکی ۱۱۸ نفر (۲۸/۹٪) و کم‌ترین دانشجویان مورد مطالعه از دانشکده‌های اقماری(علوم پزشکی فردوس، قاین و پرستاری طبس) ۷ نفر (۱/۷٪) و بیش‌ترین دانشجویان مورد مطالعه در مقطع تحصیلی دکتری عمومی ۱۹۶ نفر (۴۸٪) و کم‌ترین دانشجویان مورد مطالعه در مقطع تحصیلی کاردانی ۲ نفر (۰/۰۵) قرار داشتند. برای تعیین نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولوموگروف اسمیرنف استفاده شد و سطح معنی‌داری به‌دست آمده در متغیّرها بیشتر از ۰/۰۵ و داده‌ها نرمال بود.

برای تحلیل داده‌ها از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده شد که نتایج آن در جدول ۲ نشان داد که میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان به طور معنی‌داری بیشتر از میانگین نظری (۳) می‌باشد (P<۰/۰۵). بنابراین نتیجه گرفته می‌شود که متغیّرهای

(توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی‌های حرفه‌ای، ساختار سازمانی دانشگاه، سیاست‌های مدیریتی دانشگاه، سیاست‌های انگیزشی دانشگاه) به عنوان عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان نقش دارد.

جدول ۲- وضعیت میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

متغیّر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	T	Df	سطح معنی‌داری
توانمندی پژوهشی	اساتید	۳/۶۱	۰/۶۷	۱۲/۰۷	۱۷۵	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۷۶	۰/۶۲	۲۴/۹۶	۴۰۷	۰/۰۰۰۱
صلاحیت و شایستگی‌های حرفه‌ای	اساتید	۳/۱۲	۰/۷۲	۲/۲۶	۱۷۵	۰/۰۲۵
	دانشجویان	۳/۶۹	۰/۶۷	۲۰/۶۷	۴۰۷	۰/۰۰۰۱
ساختار سازمانی دانشگاه	اساتید	۳/۲۹	۰/۶۷	۵/۸۱	۱۷۵	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۵۸	۰/۷۷	۱۵/۱۳	۴۰۷	۰/۰۰۰۱
سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	اساتید	۳/۳۲	۰/۵۷	۷/۵۴	۱۷۵	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۷۴	۰/۶۳	۲۳/۵۶	۴۰۷	۰/۰۰۰۱
سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	اساتید	۳/۶۴	۰/۵۸	۱۴/۷۶	۱۷۵	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۷۷	۰/۶۰	۲۵/۵۷	۴۰۷	۰/۰۰۰۱

جدول ۳) نتایج مقایسه نمرات عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

متغیّر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	Df	T	سطح معنی‌داری
توانمندی پژوهشی	اساتید	۳/۶۱	۰/۶۷	۵۸۲	-۲/۶۹	۰/۰۰۷
	دانشجویان	۳/۷۶	۰/۶۲			
صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	اساتید	۳/۱۲	۰/۷۲	۵۸۲	-۹/۱۲	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۶۹	۰/۶۷			
ساختار سازمانی	اساتید	۳/۲۹	۰/۶۷	۵۸۲	-۴/۲۸	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۵۸	۰/۷۷			
سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	اساتید	۳/۳۲	۰/۵۷	۵۸۲	-۷/۴۳	۰/۰۰۰۱
	دانشجویان	۳/۷۴	۰/۶۳			
سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	اساتید	۳/۶۴	۰/۵۸	۵۸۲	-۲/۳۱	۰/۰۲۱
	دانشجویان	۳/۷۷	۰/۶۰			

برای تحلیل داده‌های جدول ۳، از آزمون T مستقل استفاده شد که نتایج در جدول ۳ نشان داد که بین میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند تفاوت معنی‌داری وجود دارد (P<۰/۰۵). با مقایسه میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند مشخص شد که میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه دانشجویان بیشتر از اساتید به دست آمد.

برای تحلیل داده‌های جدول ۴ از تحلیل واریانس استفاده شد نتایج جدول ۴ نشان داد که بین میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی (توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای، ساختار سازمانی، سیاست‌های مدیریتی دانشگاه و سیاست‌های انگیزشی دانشگاه) از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند تفاوت معنی‌داری وجود دارد (P<۰/۰۵). با مقایسه میانگین‌های عوامل مرتبط با مطالعات پژوهش در آموزش مشخص شد که عامل سیاست‌های انگیزشی در دانشگاه بالاترین میانگین را در بین عوامل مرتبط از دیدگاه اساتید و دانشجویان داشت.

جدول ٤- میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه اساتید و دانشجویان

گروه هدف	عوامل مرتبط	میانگین	F	سطح معنی‌داری
اساتید	توانمندی پژوهشی	۳/۶۱	۴۰/۰۴	۰/۰۰۰۱
	صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	۳/۱۲		
	ساختار سازمانی	۳/۲۹		
	سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	۳/۳۲		
	سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	۳/۶۴		
دانشجویان	توانمندی پژوهشی	۳/۷۶	۱۴/۷۸	۰/۰۰۰۱
	صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	۳/۶۹		
	ساختار سازمانی	۳/۵۸		
	سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	۳/۷۴		
	سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	۳/۷۷		

برای تحلیل داده‌ها، از آزمون T مستقل استفاده شد. نتایج جدول ۵ نشان داد که بین میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بر اساس جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد (P<۰/۰۵). با مقایسه میانگین مشخص شد که میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه اساتید زن بیشتر از اساتید مرد می‌باشد. همچنین نتایج نشان داد که میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه دانشجویان زن بیشتر از دانشجویان مرد می‌باشد و تنها بین میانگین عامل سیاست‌های مدیریتی دانشگاه به عنوان یک عامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بر اساس جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد (P<۰/۰۵).

جدول ۵- میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه اساتید و دانشجویان بر اساس جنسیت

جامعه هدف	عوامل مرتبط	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	T	سطح معنی‌داری
اساتید	توانمندی پژوهشی	زن	۸۹	۳/۷۳	۰/۶۰	۲/۴۰	۰/۰۱۷
		مرد	۸۷	۳/۴۹	۰/۷۲		
	صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	زن	۸۹	۳/۳۱	۰/۷۳	۳/۵۶	۰/۰۰۰۱
		مرد	۸۷	۲/۹۳	۰/۶۶		
	ساختار سازمانی	زن	۸۹	۳/۴۰	۰/۵۸	۲/۳۱	۰/۰۲۲
		مرد	۸۷	۳/۱۷	۰/۷۳		
	سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	زن	۸۹	۳/۴۱	۰/۵۵	۱/۹۸	۰/۰۴۸
		مرد	۸۷	۳/۲۴	۰/۵۹		
	سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	زن	۸۹	۳/۶۸	۰/۵۸	۰/۸۰	۰/۴۲
		مرد	۸۷	۳/۶۱	۰/۵۸		
دانشجویان	توانمندی پژوهشی	زن	۲۵۳	۳/۷۷	۰/۶۲	۰/۴۷۲	۰/۶۳
		مرد	۱۵۵	۳/۷۴	۰/۶۱		
	صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای	زن	۲۵۳	۳/۷۴	۰/۷۱	۱/۸۷	۰/۰۶۱
		مرد	۱۵۵	۳/۶۱	۰/۶۱		
	ساختار سازمانی	زن	۲۵۳	۳/۶۰	۰/۸۲	۰/۸۰۹	۰/۴۱
		مرد	۱۵۵	۳/۵۴	۰/۷۰		
	سیاست‌های مدیریتی دانشگاه	زن	۲۵۳	۳/۸۰	۰/۶۹	۲/۴۵	۰/۰۱۴
		مرد	۱۵۵	۳/۶۴	۰/۵۲		
	سیاست‌های انگیزشی دانشگاه	زن	۲۵۳	۳/۷۹	۰/۶۴	۱/۱۰۸	۰/۲۶
		مرد	۱۵۵	۳/۷۲	۰/۵۴		

بحث

در مطالعه حاضر به عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی در پنج حیطه شامل (توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای، ساختار سازمانی دانشگاه، سیاست‌های مدیریتی و سیاست‌های انگیزشی) از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند پرداخته شد. نتایج نشان داد که میانگین نمرات تمامی عوامل مرتبط در گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش به طور معنی‌داری بیشتر از میانگین نظری بود و این نتایج حاکی از این است که همه عوامل مورد بررسی در گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش نقش قابل‌توجهی دارند.

در این راستا نتایج مطالعه کرم‌زاده و همکاران (۱۰) نشان داد که میانگین نمره موانع فردی با اختلاف کاملاً معناداری بالاتر از موانع سازمانی در انجام مطالعات پژوهش در آموزش در دانشگاه علوم پزشکی جهرم بود و مهم‌ترین موانع فردی و سازمانی در این مطالعه، نداشتن رغبت و انگیزه کافی در انجام این مطالعات گزارش شده که ممکن است کاربردی کردن نتایج این مطالعات و اخذ

امتیازات ویژه برای اعضا هیئت علمی فعال در این امور راهکاری در برای افزایش انگیزه آنان باشد. در مطالعه دیگری موانع انجام و انتشار پژوهش در میان اعضای هیئت علمی پرستاری دانشگاهی در عربستان سعودی بررسی شد. نتایج نشان داد که موانع انجام و انتشار پژوهش شامل کمبود وقت به دلیل بار آموزشی زیاد و عدم حمایت اداری و مالی بود و اشاره شد که چنین موانعی باید از طریق راهبردهای مختلف، از جمله تخصیص تسهیلات و بودجه برای تحقیق، ایجاد انگیزه در اعضای هیئت علمی به سمت تحقیق، آموزش و آموزش مداوم در زمینه تحقیق، برطرف شود (۲۰) که با مطالعه حاضر همخوانی دارد. نتایج مطالعه قوامی و همکاران در سال ۲۰۲۱ نشان داد که به ترتیب اولویت عامل جنبه‌های شخصی و حرفه‌ای اساتید، عامل منابع مالی و امکانات و تسهیلات پژوهش، عامل مدیریت و سیاست‌گذاری پژوهشی و عامل ساختاری و اداری بر تقویت انگیزه انجام طرح‌های تحقیقاتی پژوهش در آموزش اساتید هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد نقش دارد (۹). در مطالعه دیگری مهم‌ترین موانع تحقیقات علمی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه Jadara به ترتیب موانع حوزه مالی و اداری و پس از آن موانع حوزه‌های مهارت‌های علمی پژوهشی اعضای هیئت علمی معرفی شد که با یافته‌های این پژوهش همخوانی دارد (۲۱). در این راستا می‌توان گفت که میزان گرایش اعضای هیئت علمی و دانشجویان به انجام مطالعات پژوهش در آموزش وابسته به یک عامل نیست و همه عوامل فردی، حرفه‌ای، سازمانی، مدیریتی و انگیزشی در این امر نقش دارند و دانشگاه‌های علوم پزشکی باید با یک نگاه کلی و همه‌جانبه سیاستگذاری لازم را در رشد و توسعه کمی و کیفی مطالعات آموزشی داشته باشند.

یافته دیگر نشان داد که مهم‌ترین عوامل مرتبط از دیدگاه دانشجویان و اعضای هیئت علمی، سیاست‌های انگیزشی دانشگاه و بعد از آن توانمندی پژوهشی و سیاست‌های مدیریتی می‌باشد که با یافته‌های محمدی و همکاران (۱۶) قوامی و همکاران (۹) همخوانی دارد. از این رو با توجه به اهمیت سیاست‌های انگیزشی به ویژه حمایت‌های مالی و تسهیلات پژوهشی در انجام مطالعات پژوهش در آموزش نیاز است که ضمن اصلاح راهبردها و قوانین رایج در حوزه مالی پژوهش برای تسهیل انجام پژوهش و فراغت خاطر مادی و معنوی پژوهشگران، در نظر گرفتن امتیازات ویژه و افزایش بودجه‌های مطالعات آموزشی و خدمات پژوهشی و تحلیلی به محققان در راستای ایجاد انگیزه و علاقه اساتید و دانشجویان به تحقیق باشد (۲۲). از طرف دیگر نتایج نشان داد که توانمندی پژوهشی دانشجویان و اعضای هیئت علمی یکی دیگر از عوامل مهم در گرایش به مطالعات پژوهش در آموزش می‌باشد، لذا طراحی دوره‌های کوتاه مدت توانمندسازی دانش‌پژوهی و پژوهشگری و همچنین آماده‌سازی پژوهشی دانشجویان در نظام‌های آموزشی قبل از ورود به هیئت علمی و گنجاندن واحدهای تخصصی آموزش پزشکی در برنامه درسی دانشجویان برای انجام امور پژوهشی ضروری به نظر می‌رسد. سیاست‌های مدیریتی عاملی دیگر در گرایش به مطالعات پژوهش در آموزش بود این نتیجه با یافته محمدی و همکاران (۱۵) و کرم‌زاده و همکاران (۱۰) که نشان دادند سیاست‌های کلان معاونت پژوهشی در دانشگاه، عاملی مؤثر بر رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌ها و توسعه پژوهشی و علم‌سنجی اساتید و دانشجویان می‌شود، همخوانی دارد؛ لذا ضروری است دست‌اندرکاران معاونت پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، ضمن روشن نمودن فرآیندهای انجام پژوهش و حمایت از کار تحقیقاتی گروهی، برای حل مشکلات و موانع موجود برنامه‌ریزی و اقدام نمایند.

یافته دیگر نشان داد که بین میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند تفاوت معنی‌داری وجود دارد و نشان داد که دانشجویان موافقت بیش‌تری نسبت به اساتید در خصوص عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش دارند. مطالعات محدودی به مقایسه مستقیم این دو گروه پرداخته است؛ ولی با توجه به اینکه دانشجویان بیشتر درگیر به فعالیت‌های تحصیلی و یادگیری مشغول هستند و کمتر به صورت تخصصی به مطالعات پژوهش در آموزش می‌پردازند ولی اساتید با توجه به ماهیت حرفه‌ای و آموزشی که دارند بیشتر درگیر دانش‌پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش هستند می‌توان

این گونه تبیین کرد که دیدگاه اساتید نسبت به نقش عوامل مرتبط، دقیق‌تر باشد.

همچنین نتایج نشان داد که بین میانگین عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید بر اساس جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد و میانگین نمره عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش از دیدگاه اساتید زن بیشتر از اساتید مرد بود که با یافته قوامی و همکاران (۹) که نشان دادند میانگین انگیزه پژوهش در آموزش اساتید زن بالاتر از مردان بود، همخوانی داشت و با مطالعه دیگر که نشان داد که اعضای هیئت علمی مرد بیشتر از زنان با موانع مربوط به دانش مهارت‌های پژوهشی مواجه هستند، ناهمسو می باشد (۲۳). علاوه بر این نتایج نشان داد اگرچه میانگین نمره همه عوامل مرتبط بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش مورد بررسی از دیدگاه دانشجویان زن بیشتر از دانشجویان مرد بود؛ ولی تنها بین میانگین عامل سیاست‌های مدیریتی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بر اساس جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود داشت که با یافته درمیانی طباطبایی و همکاران (۱۴) نشان دادند که حیطه عدم توانایی دانشجو در اجرای طرح تحقیقاتی نمره دختران به طور معنی‌داری بالاتر از پسران است، همخوانی دارد و با مطالعه‌ای که به موانع فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از نظر جنسیت پرداخته بود و تفاوتی بر اساس جنسیت وجود نداشت، ناهمسو می‌باشد (۲۲). در این راستا می‌توان گفت اساتید و دانشجویان زن نگرش مثبت‌تری نسبت به مرتبط بودن این عوامل داشتند و می‌تواند به دلیل آن باشد که خصوصیات شخصیتی افراد، سبک تفکر علاقه به پژوهش آن‌ها متفاوت است (۱۶). از جمله محدودیت‌های این مطالعه روش نمونه‌گیری غیراحتمالی و مقطعی بودن مطالعه، عدم انجام تحلیل عاملی و مشارکت پائین اعضای هیئت علمی و دانشجویان در تکمیل پرسشنامه‌ها با توجه به مشغله کاری بود که سبب طولانی شدن جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ها گردید. همچنین مطالعات بسیار محدودی در حوزه پژوهش در آموزش علوم پزشکی و بررسی چالش‌ها و موانع این‌گونه مطالعات وجود دارد که سبب محدودیت محققین در بررسی متون و تبیین یافته‌ها شد.

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که از دیدگاه اعضای هیئت علمی و دانشجویان همه عوامل توانمندی پژوهشی، صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای، ساختار سازمانی، سیاست‌های مدیریتی و انگیزشی دانشگاه به طور معناداری بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش موثر هستند. مهم‌ترین عوامل مرتبط از دیدگاه دانشجویان و اعضای هیئت علمی، سیاست‌های انگیزشی دانشگاه و بعد از آن توانمندی پژوهشی و سیاست‌های مدیریتی بود. مطالعه ما بر انجام اصلاحات ساختاری و مدیریتی، تشویق و تسهیل امور پژوهش در آموزش و سیاست‌گذاری‌های مناسب و همچنین به‌کارگیری راهبردهایی قبیل توانمندسازی محققین و ارائه انگیزه‌های مادی و معنوی برای افزایش تحقیقات پژوهش در آموزش تأکید نمود.

تقدیر و تشکّر

این مقاله حاصل پایان‌نامه تحت عنوان" بررسی عوامل موثر بر انگیزه و گرایش به انجام مطالعات پژوهش در آموزش پزشکی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند"،در مقطع کارشناسی ارشد آموزش پزشکی در سال ۱۴۰۳ با کد پروپوزال آ-۵۰۸ می‌باشد که با حمایت دانشگاه دانشگاه علوم پزشکی هوشمند اجرا شده است.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه پس از بررسی در شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی هوشمند و تأیید در کمیته اخلاق دانشگاه با کد IR.SMUMS.REC.1403.029 تصویب شد. در ابتدا به تمامی شرکت‌کنندگان مراحل انجام و اهداف مطالعه توضیح داده و سپس گفته شد در صورت عدم تمایل به شرکت در مطالعه پرسشنامه مذکور را تکمیل نفرمایند. تمامی پرسشنامه‌ها بی‌نام بوده و در انتها تمامی داده‌ها به صورت کلی تجزیه و تحلیل و گزارش شد و اطلاعات به صورت محرمانه باقی ماند. شرکت در مطالعه مذکور

برای جامعه مورد مطالعه هیچ‌گونه هزینه‌ای در بر نداشت.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی ندارد.

مشارکت نویسندگان

مسعود یوسفی: طراحی روش و اهداف پژوهش، تجزیه و تحلیل داده‌ها، نوشتن مقاله

حسین کریمی مونقی: ایده پردازی و ویرایش نهایی مقاله

یحیی محمدی: تحلیل داده‌ها، نوشتن مقاله و ویرایش نهایی

تضاد منافع

نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند که هیچ گونه تضاد منافعی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

منابع

1. Ghanbarzadeh N, Karimi Moonaghi H, Mohammadi Y. The Quality of Approved Midwifery Curricula in Clinical Education Program of Medical Students with Job Needs of Physicians Working in the Health Centers of South Khorasan Province. Iran J Obstet Gynecol Infertil. 2026;29(1):31-41 [Persian]. DOI: 10.22038/ijogi.2026.91976.6576
2. Javadi N, Nasrollahnejhad Tasooj S, Veiskaramian A, Raznahan R. Determining the Components of Effectiveness in Medical Education: A Review Article.Iranian Journal of Systematic Review in Medical Sciences. 2023; 1 (3) :61-70. [Persian] URL: http://ijsr.ir/article-1-100-en.html
3. Nekuzad N, Sobhani A. Data Collectionon the Formation ofthe Structure of Medical Education Development Centers in Iran. J Educ Stud. 2015;6: 54-61. [Persian] URL: http://nama.ajaums.ac.ir/article-1-53-en.html
4. Merghati KE, Zareei F, Bayat A, Dastoorpour M, Rimaz S. Exploring the teaching and learning approaches from the viewpoint of postgraduate students and their lecturers. Iran J Health Educ Health Promot 2013; 1 (3) :67-82. [Persian] URL: http://journal.ihepsa.ir/article-1-100-en.html
5. Banidavoodi S. The comparison of characteristics of effective teaching from students' perspective in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. Medical Education Journal. 2014;2(2):7-13. [Persian] URL: http://mededj.ir/article-1-72-en.html
6. Karimi Moonaghi H, Rad M, Bakhshi M. Do the New Methods of Teaching in Medical Education have Adequate Efficacy? A Systematic ReviewSystematic review. Strides Dev Med Educ. 2013;10(2):271-280. URL: https://sdme.kmu.ac.ir/article_90274.html
7. Veisani Y, Delpisheh A. Barriers to research implementation in medical sciences in iran from the viewpoints of faculty members, researchers, and students: A systematic review. J Ilam Univ Med Sci. 2019; 27 (1) :13-24. [Persian] URL: http://sjimu.medilam.ac.ir/article-1-4661-en.html DOI: 10.29252/sjimu.27.1.13
8. Hemsley-Brown J. Facilitating research utilisation: A cross-sector review of research evidence. Int J Public Sector Manag. 2004;17(6):534-52. DOI:10.1108/09513550410554805
9. Ghavami H, Khazaei L. An inquiry into the factors affecting motivation enhancement of faculty members of Mashhad University of Medical Sciences in performing research projects in education. Journal of Development Strategies in Medical Education. 2021;8(3):72-81. [Persian] DOI: 10.52547/dsme.8.3.72
10. Karamzade A, Ahmadi Vasme A, Zahedi R. Survey of barriers factors on research studies within educational approach from faculty members'attitude in Jahrom University of Medical Science. Educational Development of Judishapur. 2014;5(2):130-6. [Persian] URL: https://edj.ajums.ac.ir/article_79694.html?lang=en
11. Klitzman RL. Understanding ethical challenges in medical education research. Acad Med. 2022;97(1):18-21. DOI: 10.1097/ACM.0000000000004253
12. Abramson EL, Paul CR, Petershack J, Serwint J, Fischel JE, Rocha M, et al. Conducting quantitative medical education research: from design to dissemination.Acad Pediatr. 2018;18(2):129-39. DOI: 10.1016/j.acap.2017.10.00

13. Ganjifard M, Karimi Moonaghi H, Mohammadi Y. Examining the degree to which the curriculum content of the anesthesia department internship and training course is compatible with the job needs of general practitioners. Educational Development of Judishapur. 2026;17(1):58-68 . [Persian] DOI: 10.22118/edc.2025.535475.2598

14. Dormiani Tabatabaei S, Dastjerdi K. Faculty Members and StudentsView Points about Barriers to Research in Islamic Azad University, Najaf Abad Branch. Res Med Educ. 2023;15(3):14-24. [Persian] DOI: 10.32592/rmegums.15.3.14

15. Mohammadi Y, Khazaei L. Investigating the Role of University Structural and Management Factors in Increasing Education-Oriented Research Projects from Faculty Members Point of View. Development Strategies in Medical Education. 2016;3(2):75-83. [Persian] URL: http://dsme.hums.ac.ir/article-1-117-en.html

16. Mohammadi Y, Khazaee L, Kazemi S. Investigating the Effective Factors on Strengthening the Incentive of Conducting Research Projects in Training Faculty Members of Birjand University of Medical Sciences. Future Med Educ J. 2017;7(1):26-29. URL: https://fmej.mums.ac.ir/article_8568.html. DOI: 10.22038/fmej.2017.8568

17. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas. 1970;30(3):607-10. DOI: 10.1177/001316447003000308

18. Lawshe CH. A Quantitative Approach to Content Validity. Pers Psychol. 1975;28(4):563-75. DOI: 10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x.

19. Waltz CF, Bausell RB. Nursing research: design, statistics, and computer analysis. Illustrated ed. Philadelphia: F.A. Davis Co; 1981. URL: https://search.worldcat.org/zh-cn/title/6532273

20. Alotaibi K. Barriers to conducting and publishing research among nursing faculty members at Shaqra University , Saudi Arabia: A qualitative study. Nurs Open. 2023;10(10):7048-57. DOI: https://doi.org/10.1002/nop2.1963

21. Hatamleh HM. Obstacles of Scientific Research with Faculty of University of Jadara from Their Point of View. J Educ Pract. 2016;7(33):32-47. URL: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1122593.pdf

22. Ashrafi-Rizi H, Fateme Z, Khorasgani ZG, Kazempour Z, Imani ST. Barriers to research activities from the perspective of the students of Isfahan University of Medical Sciences. Acta Inform Med. 2015;23(3):155. DOI: 10.5455/aim.2015.23.155-159

23. Ghaffarzadeh S, Nazari H, Motazakker M. Obstacles to research activities: a survey of faculty member's view at Urmia University of Medical Sciences in 2010. J Urmia Nurs Midwifery Fac. 2013;10(6). URL: http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-1176-fa.html